

**AS «Latvijas valsts meži»
darba aizsardzības prasības
jaunaudžu kopšanā**

Nelaiemes gadījums - rīcība

Nekavējoties nodrošina cietušajam pirmo palīdzību un medicīnisko palīdzību (nogādā cietušo ārstniecības iestādē vai izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību).

Svarīgi!

Zināt un prast nosaukt atrašanās vietu.

Informācija par nelaimes gadījumu

Ja noticis nelaimes gadījums, nodarbinātie – cietušais un liecinieki – **nekavējoties par to ziņo** darba devējam, tiešajam darba vadītājam vai darba aizsardzības speciālistam.

Nelaiemes gadījuma izmeklēšana

Atkarībā no NG specifikas saistīto izmeklēšanu un NG akta sastādīšanu veic darba devējs, darba aizsardzības speciālists vai Valsts darba inspekcija.

Ministru kabineta noteikumi Nr.950

Rīgā 2009.gada 25.augustā (prot. Nr.54 14.§)

Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība

Informēt LVM par NG apstākļiem!

- akta kopija
- rakstiska informācija

Normatīvie akti

- Darba aizsardzības likums 20.06.2001
- Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā MK 310
- Darba aizsardzības prasības lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus MK 372
- Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptieciņas medicīnisko materiālu minimumu MK 713
- Citi saistošie normatīvie akti (Likumi, MK noteikumi, standarti)

A young pine tree stands in the foreground of a forest clearing. The ground is covered with dry, brownish vegetation and some green moss. In the background, a dense forest of tall, thin trees stretches to the horizon under a clear blue sky. The text is overlaid in the center of the image.

**AS «Latvijas valsts meži»
darba aizsardzības prasības
jaunaudžu kopšanā**

Kvalifikācija

- **Kvalifikācijas apliecinājoši dokumenti**

(Personai, kura strādā ar krūmgriezi vai motorzāģi, jābūt līdzī kvalifikāciju apliecinājošiem licencētas izglītības iestādes izsniegtai apliecībai) **Origināls!**

A young pine tree stands prominently in the foreground, surrounded by other saplings and low-lying vegetation. The background shows a dense forest of taller trees under a clear sky. The text is overlaid in the center of the image.

**Individuālie aizsardzības
līdzekļi (IAL)**

Krūmgrieža operators

- Aizsargķivere

- Aizsargķivere
- Vizieris
- Austiņas

- Augstas redzamības brīdinājuma apģērbs

- Aizsargbikses

- Darba apavi

Krūmgrieža operators

Veicot jaunaudžu kopšanu, ja koku vidējais augstums ir līdz 2 metriem

- Sejas un auzu aizsardzība
 - Vizieris
 - Austiņas
- Augstas redzamības brīdinājuma apģērbs
- Aizsargbikses
- Darba apavi

Motorzāģa operators

- Aizsargķivere
 - Aizsargķivere
 - Vizieris
 - Austiņas
- Augstas redzamības brīdinājuma apģērbs
- Biksēs ar speciālu olerējumu darbam ar motorzāģi
- Apavi ar speciālu aizsargkārtu darbam ar motorzāģi

Citas personas (palīgs u.c.)

- Aizsargķivere
- Augstas redzamības brīdinājuma apģērbs
- Darba apavi

Aizsargķivere

- Darbības zonā obligāti jālieto aizsargķivere (EN 397)
- **Kam pievērš uzmanību:**
 - Tehniskais stāvoklis - **ķivere ir nederīga ja tajā parādās plaisas vai citi mehāniskie bojājumi**
 - Derīguma termiņš (**5 gadi** kopš ražošanas brīža)

Apavi darbam ar motorzāģi

- **Kam pievērst uzmanību:**

- Uz apaviem, ar speciālu aizsargkārtu darbam ar motorzāģiem, jābūt redzamai piktogrammai

Bikses darbam ar motorzāģi

- Bikses ar speciālu oderējumu pretiezāģēšanai:
 - aizsargbikses
 - aizsarguzlikas
- **Kam pievērst uzmanību:**
 - Biksēm, ar speciālu oderējumu darbam ar motorzāģi, jābūt redzamai piktogrammai

EN 381-5

Class 1, type A

Aizsargapģērbs

- Aizsargbikšu klase atkarībā no motorzāģa darbības raksturlielumiem
 - Class 1 = 20m/s
 - Class 2 = 24m/s
 - Class 3 = 28m/s
- Type A - **konstruktīvais izpildījums**

EN 381-5

Class 1, type A

Signēlveste / signālapģērbs

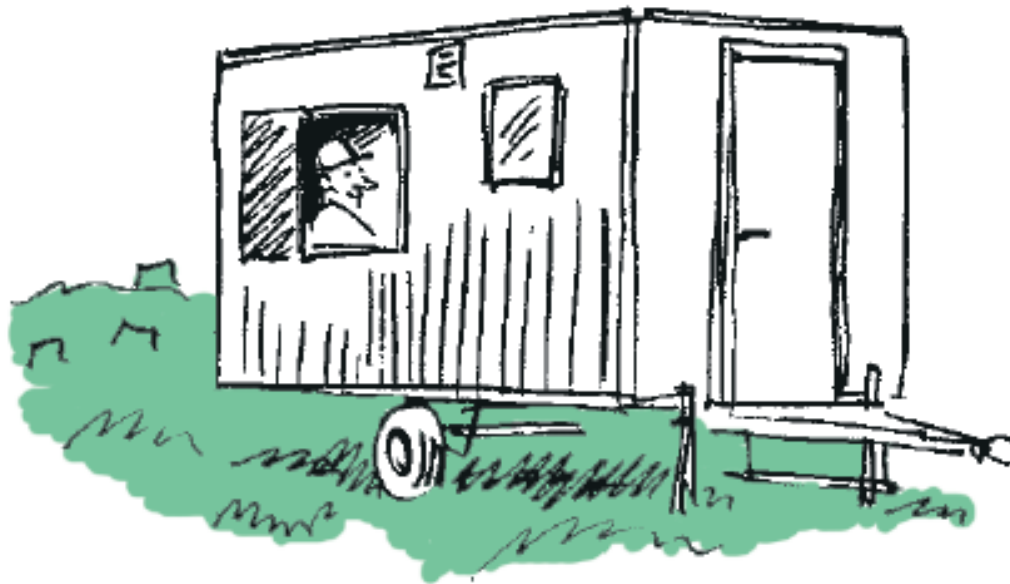
- Atrodoties aktīvā objektā, darba vietā jebkurai personai jālieto atstarojoša veste/jaka atbilstoši prasībām. (SGS Qualifor Latvijas mežu apsaimniekošanas standarts indikators 4.2.1.3)

- EN 471

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Ja nodarbinātais atrodas darba vietā nepārtraukti ilgāk par **astoņām darba stundām**, jābūt vietai kur nodarbinātajiem patverties no nelabvēlīgiem laika apstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu, paēst, (dzīvojamais vagoniņš, mašīna).

Sakari

- Nodarbinātajam ir **jābūt pieejamiem sakariem darba vietā.**
Lai ārkārtas situācijā būtu iespēja sazināties un gūt palīdzību.

Mežsaimnieciskie darbi ar krūmgriezi

Darba aprīkojuma atbilstība (krūmgriezis):

- darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas tiek izmantots atbilstoši ražotāja instrukcijām
- darba rīks ir aprīkots ar **griezējinstrumenta aizsargu**

Motorzāģis

Darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas **tiek izmantots atbilstoši ražotāja instrukcijām.**

Ķēdes bremze

Ķēdes uztvērējs

Cits aprīkojums

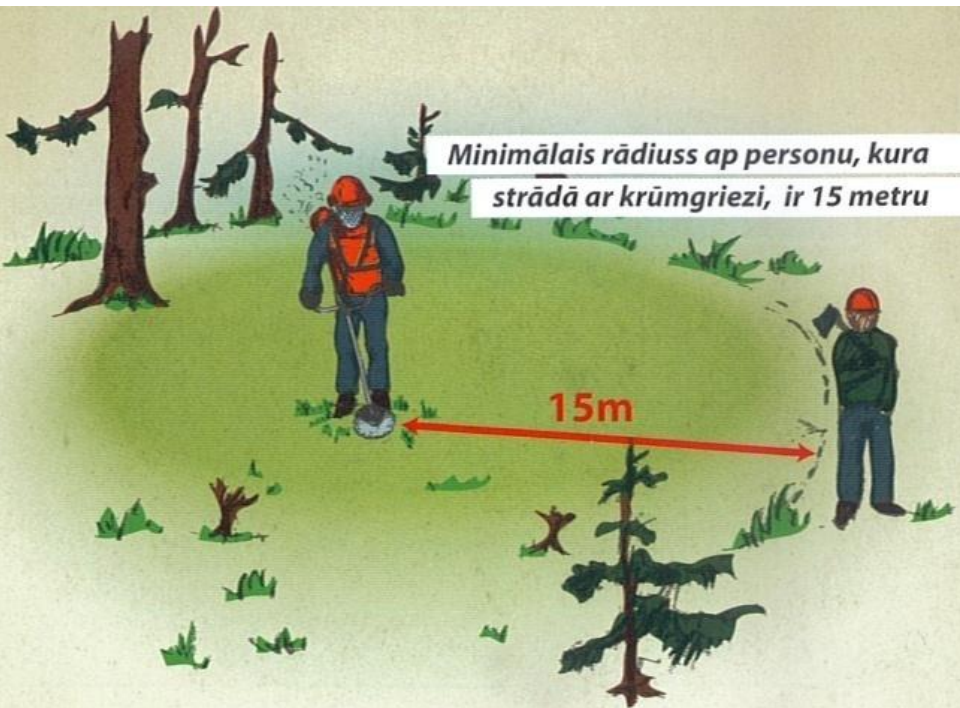
- Rokas darba rīkiem nav plaisu, skabargu un tie ir labi savienoti ar metāla daļām
- Griezējasmeņos nav plaisas un tie ir asi, pareizi uzstādīti un droši nostiprināti

Darbu plānošana

Bīstamā zona:

- Jāievēro bīstamās zonas minimālais rādiuss, kurš nav mazāks par **15 metriem** līdz personai, kura strādā ar krūmgriezi.

Darbs ar krūmgriezi

- **Aizliegts** pieskarties krūmgrieža griezējinstrumentam un motorzāģa ķēdei, ja motors nav apturēts
- Kokam, kas zāģējuma vietā ir **resnāks par trim** centimetriem, jāizvairās pieskarties ar zāģa diska sektoru, kas atbilst pulksteņa ciparnīcas sektoram starp pulksten divpadsmitiem un diviem
- Ja koka apkārtmērs ir **mazāks par trim** centimetriem, to zāģē, izmantojot visu neaizsegto zāģa ripas daļu

Ugunsdrošība

Ugunsdrošības prasību ievērošana:

- **Aizliegts** dedzināt atkritumus
- **Aizliegts** dedzināt ciršanas atliekas vai kurināt ugunskuru:
 - tuvāk par 2 metriem no augošiem kokiem
 - vietās, kur augsnes kūdras slānis ir biezāks par 0,5 metriem, izņemot gadījumus, ja dedzināšana notiek pēc lietus perioda vai ziemā

Ugunsnedrošā periodā AIZLIEGTS!

- Eksploatēt mežā, purvos vai uz tos šķērsojošiem ceļiem transportlīdzekļus un citus mehānismus ar **bojātu iekšdedzes dzinēja gāzu izplūdes sistēmu**.
- **Bez saskaņošanas** ar Valsts meža dienesta mežniecību veikt jebkuru dedzināšanu, kas, radot dūmus, var maldināt uguns novērošanas darba veicējus.
- **Kurināt ugunsiskus mežā un purvos**, izņemot īpaši ierīkotas vietas, kas nepieļauj uguns izplatīšanos ārpus šīs vietas.
- **Atstāt ugunsiskus bez uzraudzības**. Ugunsкура vietu atstāj, kad uguns nodzēsta un gruzdēšana pilnīgi beigusies.
- **Nomest** mežā, purvos vai uz tos šķērsojošiem ceļiem degošus vai gruzdošus sērkociņus, izsmēkus un citus priekšmetus.

Darbu apturēšana

Darba aizsardzības prasību pārkāpumi, kurus konstatējot lēmums par darbu pārtraukšanu līdz pārkāpuma novēršanai jāpieņem obligāti:

- Darbus veic persona, kurai **nav kvalifikācija** attiecīgo darbu veikšanai;
- Veicot koku gāšanas un atzarošanas darbus ar motorzāģi, persona nelieto:
 - **aizsargapavus ar speciālu aizsargkārtu** darbam ar motorzāģi;
 - **aizsargbikses vai uzlikas** ar speciālu oderējumu;
 - **aizsargķivere.**
- Darbos, kas saistīti ar koku gāšanu ar motorzāģi, **nav nodarbinātas vismaz divas personas**, kas atrodas savstarpējas redzamības vai dzirdamības robežās;
- Netiek ievēroti **bīstamās zonas** minimālie attālumi - pieļauta personu atrašanos bīstamajā zonā (izņemot koku gāzēja palīgs);
- Veicot koku gāšanas darbus bīstamās zonas nav apzīmētas ar **drošības zīmēm**;
- Tiek pārkāpti **iekārušos koku noņemšanas** nosacījumi;
- Koku gāšanas darbi aizsargjoslās (gar elektriskajiem tīkliem, gaisvadu un piekārtu kabeļu elektronisko sakaru tīkla līnijām, dzelzceļa līnijām, naftas un gāzes vadiem, autoceļiem un ceļu zemes nodalījuma joslā) tiek veikti **bez saskaņošanas ar šo objektu valdītājiem**;
- Darbi tiek veikti ar motorzāģi, kuram nedarbojas **ķēdes bremze**;
- Darbi tiek veikti ar krūmgriezi, kuram nav **griezējinstrumenta aizsargs**;
- Mežizstrādes tehnikai vērojama būtiska eļļas vai degvielas **noplūde**;
- Mežizstrādes darbos tiek izmantota traktortehnika, kas nav speciāli aprīkota darbiem mežā;

Lēmumu par darbu atsākšanu pieņem LVM atbildīgā persona par objektu pēc pārkāpumu novēršanas.

